

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/4897 din 27.03.2018

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, ailor părți interesate;

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M. ...', is located in the bottom right corner of the page.

- d) *examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) *informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

La momentul efectuării expertizei anticorupție, anunțul privind organizarea consultărilor publice, textul proiectului și nota informativă la acesta au fost publicate pe pagina web oficială a Ministerului Justiției, cu respectarea termenului legal de 10 zile lucrătoare, fiind astfel asigurat dreptul persoanelor interesate de a se expune pe marginea proiectului dat.

1.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: *„Prezentul proiect de lege a fost elaborat în vederea modificării și completării Legii nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor, pentru a se lichida carențele legate de executarea unor atribuții puse de lege în sarcina Camerei Notariale.”*
Prin urmare, constatăm că, prevederile proiectului corespund scopului și argumentelor descrise de autor în nota informativă.

1.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele instituționale ale Ministerului Justiției în partea ce ține de funcționarea și asigurarea principiului continuității activității notarilor.
Promovarea intereselor din proiect se realizează cu respectarea interesului public.

1.5. Justificarea soluțiilor proiectului

1.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de *"nota informativă care include:*

- a) *condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;*
- b) *principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;*
- c) *referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."*

Nota informativă conține o serie de argumente cu referire la necesitatea promovării proiectului.

Potrivit autorului: *„Lipsa interesului notarilor de a se implica în procesul de autoadministrare constituie temei de a interveni pentru deblocarea situației prin operarea modificărilor respective, care reprezintă o măsură de necesitate prioritară pentru deblocarea situației și prevenirea pe viitor a cazurilor similare."*

Astfel, autorul menționează că: *"Ministerul Justiției recunoaște importanța principiului*

autoadministrării notarilor, dar nu în detrimentul funcționării și asigurării principiului continuității."

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină *"d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură"*.

Implementarea prevederilor din proiect nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare de la bugetul de stat.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative *"textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]"

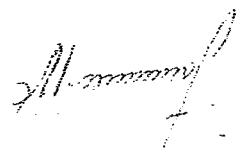
Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate conflicte ale normelor de drept. Proiectul corespunde exigențelor legale în ceea ce privește compatibilitatea acestuia cu alte prevederi ale legislației naționale și internaționale.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea Camerei Notariale. Implementarea proiectului va necesita modificarea Statutului Camerei Notariale și Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei de licențiere a activității notariale și procedura de selectare a membrilor Comisiei de licențiere a activității notariale, aprobat prin Ordinul ministrului Justiției nr. 641 din 11 august 2017. Totodată, prin proiect, se atribuie Ministerului Justiției unele competențe suplimentare, aplicabile în cazul constatării unor situații de blocare a funcționării organelor profesionale ale Camerei notariale (Comisia de licențiere a activității notariale, Colegiul disciplinar și Comisia de etică).

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul este elaborat de către Ministerul Justiției cu respectarea rigorilor privind transparența decizională.

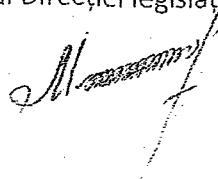
Proiectul are ca scop modificarea și completarea Legii nr.69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor, pentru a se lichida carențele legate de executarea unor atribuții puse de lege în sarcina Camerei Notariale.

Promovarea prevederilor din proiect se realizează cu respectarea interesului public.

În proiect nu au fost identificați factori de corupție care ar putea genera apariția riscurilor de corupție.

27.03.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

 Vera MACOVEI, Inspector